

Joies de construcció per a apassionats
RAMBLA DE CATALUNYA, 24
(entre Cortes Catalanes i Diputació)
La gràcia i l'esviteja del cos no depenen
només dels anys. La Falxa "Madame X"
les conserva i les supera

La galeta
que té un cognom

Avui per postres:
Maries Artich, soles,
amb vi ranc, fruites
o mermelada.

MARIAARTIACH

CRONICA

Centenaris

Quinze anys eren passats apenes que els diplomàtics reunits a Roma referien el mapa d'Europa, després dels trasbalsos de la Re-

1830 no és sols la data, un xic arbitrària, que ha calgut donar al Romanticisme, per tal de celebrar-ne el centenari: és així mateix la data real on comença la política del segle XIX. L'enderroca-

Emancipada Amèrica amb una rapidesa fulgurant, Europa de girar els seus ulls cap a altres terres, per tal de vessar-hi

"Grandeses i servitud" de l'Europa moderna! Contradiu els principis de llibertat esclavitzant els altres continents, i con-

A tots els centenaris d'enguany caldria, ens sembla, afegir-n'hi un altre, que, fet i fet, els simbolitza: el centenari de la Mediter-

NICOLAU D'OLIVER

Lletres d'Alemanya

Psicologia comparada

No és suficient de dir que els alemanys—i en general tots els germànics—són homes diferents dels italians. Cal dir per què. I la recer-

Els alemanys han inventat una paraula justa, per dir amb un sol mot el que en català n'heix dos: "Volkspsychologie", és a dir: psi-

Evidentment, la psicologia nacional dels alemanys és força diferent de la nostra. Per bé que l'opinió sigui massa arriscada, m'atreveixo a aventurar que el tret més defini-

La nostra nàdvia, concretció, prototip de tots els països llatins, ha fet el "Libre de Consolat de Mar" que català i no germànic; que la

zillesa, sentit clàssic—i a Itàlia. El poble alemany ha donat grans com-

Un paral·lel entre la doctrina complicada del marxisme i els efectes concretíssims que produï el proletarià català, diuen molt en favor

En l'ordre de la filosofia, la comparança ens condueix a resultats semblants. El professor de Knigs-

Doncs bé: aquesta poca disposició dels alemanys per a concretar, ajudar a la qual cosa és produïda la gran guerra. Per curiositat, he llegit di-

FULL DE DIETARI

AL MARGE D'UN CENTENARI

Es estranya que no hi hagi hagut discussió respecte a la data inicial del Romanticisme, base de la commemoració d'aquell moviment formidable.

Hi havia tots aquests criteris a aplicar i encara uns quants més que no costaria gaire de trobar, ni de justificar. En realitat en la fixació de la data d'un fenomen moral com és el Romanticisme només la convenció pot dir la darrera paraula. Els movi-

Amb lògica equivalent, ¿no haurien pogut triar l'aparició dels "Souvenirs d'Outre tombe" o del "René", de Chateaubriand o, agafant les coses més amunt, la de les "Confessions", de Rousseau?

Sens dubte. Nosaltres, sense encaparrar-nos en tiquis-miquis, hem acceptat el senyal que ha donat París i hem començat enguany la Commemoració del Romanticisme. Escalau al Patronat de la Fundació Massana i molt especialment a Jaume Marco tot l'honor d'aquesta iniciativa. Si ell no s'en preocupa és molt possible que haguéssim deixat llicar aquests anys curulls d'aniversaris romàntics sense provar de fer cap commemoració de conjunt.

Ha estat els músics els que han cuitat més a respondre a la requesta del Comitè que, per aquest efecte, el qual, com, nominalment almenys, forma part.

Es just que en aquesta feina els músics hagin minetjat més que no els poetes i els pintors. ¿No són ells, fet i fet, els que deuen més al Romanticisme? ¿La musicalització del món, el filharmonisme intens, la voga de les masses corals i de les grans orquestres no és una seqüència romàntica? ¿No és en el realisme de la música, on l'embranzida dels romàntics va aterrar més muralles i va esbotzar més fronteres?

—N'hi ha que fins temen que en va fer massa... Però això no allibera els músics de llur deute envers el Romanticisme.

CARLES SOLDEVILA

ris publicats en juliol de 1914, i he pogut comprovar que no trobarem, per a decidir i justificar la guerra, més que al·lusions a la cultura germànica, al Déu dels alemanys (textual) i altres coses semblants. ¿Per què no dir: "Conquerim l'Àsia, que és un bon negoci"?—Nosaltres no hauríem plantejat la qüestió a base de filosofia, sinó amb un llibre de caixa a la mà.

La tendència a l'abstracció, fa dubtar. Nietzsche, havia d'ésser germànic per força. Nosaltres creiem o no creiem, però no dubtem mai. O Ramon Llull, o Miquel Servet, Zarathustra, no podia ésser català.

Per a acabar, us recomano una prova convincent. En acomiadar-vos d'un alemany, demaneu-li:

—¿A quina hora ens trobarem demà?

Trigarà vint minuts a contestar.

ARTUR PERUCHO

Màrburg, 9-V-1930.

Llegiu a la pàgina 5 l'interessant reportatge de Domènec de Bellmunt titulat "Sota el Signe de Themis"

LA NETEJA
—Els vostres papers?
—Impossible! Viatjo d'incògnit.
(De "El Travaso", de Roma)

El Congrés d'Història Hispano-Americana de Sevilla L'actuació de D. Lluís Ulloa

El P. Pons, un català, primer evangelitzador del Nou Món

El Congrés d'Història i Geografia Hispano-Americana de Sevilla s'inaugurà el dia 2 del corrent i celebrà sessions fins al dia 7 inclús; el dia 8 fou clausurat.

Es dividí en tres seccions: dues d'Història i una de Geografia. En la primera secció d'Història s'inscriví el senyor Lluís Ulloa, com a heret particular, i prengué part activa en la discussió de diversos temes. Per la seva part presentà dos treballs dels quals anem a parlar.

En la sessió del dilluns dia 5, la investigadora americana miss Gould, s'ocupà dels companys de Colom en l'any 1493, i procurà indicar els noms de diversos sacerdots que acompanyaren el P. Boil per tal de predicar el cristianisme en les illes recentment descobertes.

El senyor Ulloa intervingué dient que aplaudia com qui més la benedictina tasca de miss Gould sobre els companys de Colom, però que volia fer-li algunes observacions i addicions. Dos dels pares franciscans esmentats per la distingida historiògrafa no anaren a les Antilles amb Colom l'any 1493, sinó amb Bobadilla l'any 1500, segons consta en cartes d'aquests mateixos missioners dirigides al cardenal Cisneros, existents a la biblioteca de la Universitat de Madrid, les quals foren publicades l'any 1840 en el "Boletín Histórico".

També creu el senyor Ulloa que un altre dels companys de Colom fou n. tal P. Ramos, trinitari, segons dada que apareix en un inventari antic de documents de la Cartoixa de Sevilla, encara que per al senyor Ulloa és quelcom dubtosa l'autenticitat completa d'aquest inventari.

Aquest mateix dia el senyor Ulloa llegí el primer dels seus treballs, titulat: "El P. Ramon Pons, primer evangelitzador del Nuevo Mundo". Aquest pare era català i anà amb Colom al mateix temps que el pare Boil; però el pare Boil no catequizà indis, mentre que el pare Pons s'hi dedicà exclusivament. Presentà el senyor Ulloa la fotografia d'un document de l'Arxiu de la Corona d'Aragó del qual es dedueix que el pare Pons pertanyé un temps als canonges de l'Orde de Sant Agustí, ocupant el Priorat d'Ulla en el bisbat de Girona. Però el més curiós i important és que Pons, com Colom, havia estat un rebel català contra Joan II d'Aragó. Per altres documents se sap que més tard fou privat del priorat d'Ulla i quedà com a senzill ermità.

Immediatament després començà d'ocupar-se el senyor Ulloa del seu segon i més important treball, el titulat del qual és "El Pre-descubrimiento de América y la personalidad del descubridor". Però, abans de llegir-lo, féu de paraula una molt erudita exposició sobre els molts errors i adulteracions introduïts en els textos de cronistes i en les col·leccions de documents publicades per historiadors i recopiladors; assenyalà casos concrets de gravíssimes faltes en que caigueren Fernàndez de Navarrete, Fernàndez Duro, Harrisse, Vignaud i d'altres. Molt especialment refutà el senyor Ulloa, amb proves i documents, els errors, lleugereses, equivocacions i àdhuc faltes més greus que abunden en un recent treball del pare jesuïta alemany Streicher, el qual, com demostrà el senyor Ulloa, ni tan sols ha llegit els llibres que esmenta, i s'ha llançat a refutar, desatentament, obres que no coneix sinó pels tendenciosos i i desbaratats articles de certs diaris de Madrid.

El senyor Ulloa quedà amb la paraula per al dia següent. El dimarts, dia 6, acabà el senyor Ulloa la seva dissertació preliminar i llegí el seu treball, les conclusions del qual són les ja conegudes pels seus llibres, així és, el pre-descubrimient cap a l'any 1477, la falsetat de la llegenda genovesa i la catalanitat de Colom i les seves relacions amb el corsari Joan Casanova, també català. En ajut de les seves conclusions el senyor Ulloa cità i presentà nombrosos documents inèdits existents a l'arxiu de Simancas, Madrid, Corona d'Aragó i Índies de Sevilla. Alguns d'ells els mostrà en còpies fotogràfiques. Com a document cabdal i definitiu sobre la falsetat de la tesi genovesa, citarem una informació oficial feta pel Senat de Gènova en l'any 1583, amb pregons públics, per tal d'esbrinar el que allí se sabia sobre la família de Colom, i resultà que ningú no en sabia res, per la qual cosa un falsari de Gogoleto, Bernat Colombo, es presentà amb testimonis falsos pretenint descendir de Bartomeu Colom. La informació feta per aquest falsari davant el "Pretor" del propi Senat de Gènova tingué

l'esmentat Colombo la gosadia de portar-la al Consell d'Índies, el qual dictà ordre de presó contra ell en vista de les seves escandaloses i paleses falsificacions. En comprovar que ningú no hi havia a Gènova que sabés quelcom sobre la família de Colom, i en emparar aquest falsari, el Senat genovès reconegué, doncs, categòricament que Colom no era de la ciutat de Gènova, i que tota la llegenda genovesa no es basa sinó en falsificacions. El senyor Ulloa cità, de més a més, una altra informació feta a Madrid davant el Consell d'Índies, demandada per Baltasar Colombo l'any 1591, en la qual declararen diversos italians, àdhuc genovesos, els quals afirmaren que no hi havia ni mai havia hagut a Gènova famílies amb el cognom Colombo, ni Colom, detall aquest darrer, molt curiós i transcendental, puix que els italians sabien que el veritable nom del descobridor era Colom. Després d'això, davant de proves tan aclaparadores, preguntà el senyor Ulloa als assistents si hi podia haver algun historiador honrat i seriós que continués sostenint la falsetat genovista malgrat de tot el que hagin dit o inventat els cronistes al servei dels Reis Catòlics i llur dinastia.

El senyor Ulloa esmentà encara molts altres documents per tal de demostrar el pre-descubrimient d'Amèrica i la falsetat del Colombo genovès, inclosa una sentència del Consell d'Índies, més aviat favorable als Colombo de Cucaro. En fi, el senyor Ulloa tractà de la família catalana dels Casanova, un dels membres de la qual, Jaume de Casanova, esgué a Itàlia i fou pare de Joan de Casanova, identificant amb el segon corsari Casanova, l'anomenat Colom i el jove. En ajut d'això cità no solament les "Memories" del "aventurer" venecià Casanova, sinó també presentà documents de l'Arxiu de la Corona d'Aragó.

Ningú no intervingué per a fer objeccions al senyor Ulloa, el qual fou molt aplaudit.

Tot seguit, l'acadèmic de Madrid senyor Ibarra, llegí un interessant treball sobre l'origen de la Casa de Contractació de Sevilla i la història del comerç d'Espanya amb les Índies. Demostrà que en el monopoli comercial aleshores establert Espanya no féu sinó imitar l'exemple de Portugal, d'Anglaterra i de la Lliga Hanseàtica, per la qual cosa no pot ésser censurada.

El senyor Ulloa, després d'aplaudir el senyor Ibarra, intervingué per a recordar que hi ha un punt obscur en la política econòmica dels Reis Catòlics, i que hi ha nombrosos documents fets que proven que aquests reis exclouren del comerç d'Amèrica els aragonesos, els catalans i els valencians, tractant-los com a estrangers. Digué que sols Felip V, a preu de prendre's la llibertat, permeté que es donessin llocs polítics i administratius als catalans, i que no fou sinó Carles III el que els obrí el comerç d'Amèrica.

Acabà el senyor Ulloa demanant al senyor Ibarra que en els seus estudis procuri de trobar la justificació d'aquesta estranya i censurable mesura.

En la mateixa sessió el president donà compte d'haver rebut un treball del senyor Antoni de Latorre, catedràtic de Barcelona, titulat "Algunos documentos relativos al vicealmirante francés Columbus" (sic) —encara que en francès aquest nom no existeix, sinó en llatí— i digué que si algun dels presents no demanava la seva lectura, passaria a l'arxiu per a la seva futura publicació dins les actes del Congrés. El senyor Ulloa manifestà que, coneixent el senyor Latorre i sabent que era un distingit professor, sollicitava la seva lectura. Les conclusions del treball resultaren dirigides pel seu autor contra la catalanitat de Colom, encara que de faiso molt vaga. No fou difícil al senyor Ulloa demostrar que el senyor de Latorre ignora completament la gran documentació publicada sobre els dos corsaris Coullon, Guillaume Casanova i Jean Casanova, per Harrisse, Salvagnini, Paz i Melia, Vignaud, etc., etc., i més encara la publicada sobre Bissipat. Guillaume Casanova i Jean Casanova eren dos corsaris completament diferents: el primer lliurà el combat de l'any 1476 i morí l'any 1483, com consta en documents indiscutibles, i fou enterrat prop de Rouen, a Normandia. El segon Casanova, és a dir, Jean, lliurà el combat de l'any 1485, però no hi era sol, sinó en companyia de Bissipat, la qual cosa està perfectament provada per documents que no sembla que conegui el senyor Latorre. Aquest senyor no ha

COMENTARI

On va la intel·ligència?

Sens dubte hi ha un vell temperament ibèric encara subsistent que creu que l'ordre no és conferit sinó per la força material, i que la intel·ligència pegea davant la vida d'inexperta, il·lusionista i pràcticament anàrquica. Seria interessant una tria o florilegi de les frases fibladores que el penúltim dictador espanyol consagrà als rengles sempre potencialment perturbadors de la intel·lectualitat. Molt espanyol, grandíssim espanyol l'anomenen les dames madrilenyes que es proposen d'erigir un monument a la seva memòria; i que ho era en un cert sentit tradicionalíssim, armat i cuirassat sobretot contra les idees, em sembla de mal negre.

La intel·ligència és certament inquieta, i en cap manera inflexible. És limitada, relativa i fins contradictòria. Té les seves flaqueses i els seus fracassos. No hi ha, però, altra manera vàlida, fora d'ella, de reaccionar contra les flaqueses i els fracassos d'ella mateixa i d'altri. La suposada intuïció dels ximplers ben intencionats és un guiatge força més perillós que no pas ella. La mònica estreta i eixorca dels petits garneus que s'aprofiten de l'absentisme o el pessimisme de la intel·ligència; o l'esclat meteòric de certs facinorosos magnífics que cerquen encara, amb reincidència oriental, una mena de grandesa obrada per legions d'esclaus, han sembrat més corrupció i més desordres, més tenebres i ruïna de belles coses, que no pas les extremes gosadies del mirallatge utòpic, tanmateix senyalades per un empremta o altra de generositat fecunda.

La intel·ligència pot, certament, equivocar-se de camí, però és només ella que va a algun lloc, és només ella que no és estanca, o carreró sense sortida, o neguit d'esquirol dins una gàbia. És només la llibertat del seu esparidiment el que permet una cura perpètua d'equilibri, una perseverança de readaptació i de reforma sense la qual naufragarien les institucions de la civilització, una creixent plasticitat dels destins, no tan orbes quan l'home ha sabut ramificar, elevar i críticament desdoblar els seus impulsos elementals.

On va la intel·ligència? Resultament —té aquesta inguarible mania—, cap a un ordre millor. No pas a una defensa estàtica i gratuïta i sentimental de cap personificació del passat, per acimada que us sembli. La intel·ligència pensa només en perspectives de nació i d'humanitat. El seu esforç equival a una oració: Déu salvi el poble. És el gran salvament que li interessa. El poble a qui s'ha proscrit del realme de la lliure determinació, mantenint-lo ignorant perquè fos abúlic, o perseguit allà on començava a lliurar-se a la màxima heretgia de l'apetència d'una vida millor. El poble sense gaire més història que la dels seus mediatitzadors. És que hom podrà oposar-li ara altres salvaments anecdòtics? Venrem allà on s'acreditarà la major importància i la major urgència. I si podrà més que tot el privilegi encimbellat damunt l'analfabetisme. —BELLAFILA.

fet la menor identificació de Jean de Casanova. És cert que el senyor Ulloa, en el seu llibre en castellà, va emetre la simple hipòtesi que aquell era, potser, el mateix descobridor Colom, i que no assistí al combat de l'any 1485, sinó que els venecians, per error, ho creueren així. Però després, quan ha descobert nous documents sobre els Casanova, ha identificat Joan com un fill de Jaume Casanova, comandador de les Medes. El senyor de Latorre recolza, en fi, en que la Concilleria aragonesa, escrivia en llatí Columbus, i altres vegades Colom, Coullon i Colom; tot això no té importància, ja que es tractava d'un nom retraduat del francès pels escribes de Ferran, alguns dels quals eren aragonesos, altres castellans, etc. El que no podria provar el senyor Latorre és que en un text en català s'hagi escrit Colombo, ni que Casanova, Joan, era italià, ni francès. Amb això acabà la intervenció del senyor Ulloa.

En aquest Congrés Històric no ha mancat, sinó més aviat ha sobrat, la nota còmica, quelcom escandalosa. El ja conegut P. Adrià Sánchez Serrano es presentà portant fotografies de la seva famosa estela funerària de Colom i assegurant que tenia al seu poder les seves cendres, a Oliva. Prengué part, amb grans

crits, en totes les discussions, i desbaratà sense mesura amb cites de numismàtica, epigrafia romana i grega, anomenant Índies a Grècia i Turquia i invocant tots els sants del cel. Tingué diverses disputes amb la presidència i causà la hilaritat incessant del públic.

Es verament censurable que l'organització dels Congressos no es faci amb la deguda mesura i circumspecció per tal d'impedir casos semblants. Cal lamentar l'excessiva tolerància dels organitzadors i de la presidència. Incidents com els del P. Sánchez, per còmics i entretinguts que semblin, posen en ridícul les nostres actuacions científiques als ulls dels delegats estrangers, i contribueixen al desprestigi d'Espanya. Cal desitjar que el cas no es repeteixi.

Els accidents de l'aire

Londres, 13. — De Nova York li diuen al "Times" que junt amb les restes de l'avió ha estat trobat el cadàver del coronel Pau Sidar, cap de l'aviació militar mexicana, i el qual s'establí davant de Puerto Limon, quan es proposava fer el raid a Amèrica del Sur, sense escalas.—Fabra.

Homenatge a Claver pel "Atroci d'A Milla Terra"

TEULA, CAIRONET, RAJOLES
i ceràmica en general per a edificacions.
a la casa
COSME TODA
Fàbrica: Hospitalet-Magatzem: Ferlandina, 71
BARCELONA

PASSEIG DE MARAGALL

El moviment marítim
VIKELLS ENTRATS
Cap espanyol "Vilafranca", amb càrrega general, de Palafrugell, cap a Girona.
Cap espanyol "Rey Jai", amb càrrega general i passatgers, de Palafrugell, cap a Girona.
Cap espanyol "Maria Mercader", amb càrrega general i passatgers, de Palafrugell, cap a Girona.
Cap espanyol "Aya Mendi", amb càrrega general, de Palafrugell, cap a Girona.
Cap suec "Bathnia", amb càrrega general, de Götterborg, cap a Girona.
Cap americà "Exchester", amb càrrega general, de Nova York, cap a Girona.
Cap anglès "Uskvalley", amb càrrega general, de Sunderland, cap a Girona.
Cap noruec "Birk", amb càrrega general, de Gènova, cap a Girona.
VIKELLS DESPATXATS
Cap italià "Ricopino", en cap a Port du Boue.
Cap italià "Stella Polaris", en cap a Palma.
Cap espanyol "Cabo Pardo", amb càrrega general, cap a Girona.
Cap americà "Cardonia", amb càrrega general, cap a Girona.
Cap suec "Bothnia", amb càrrega general, cap a València.
Cap espanyol "Mahón", amb càrrega general, cap a Girona.
Cap espanyol "Maria Mercader", amb càrrega general, de Palafrugell, cap a Girona.
Cap espanyol "Altube Mendiz", amb càrrega general, cap a Girona.

GUIA CATALANA DE FERROCARRILS
CLARA PRACTICA EXACTA
Una vegada més, la GUIA CATALANA DE FERROCARRILS ha estat l'única que ha publicat, en el número de maig corrent, totes les darreres modificacions de les línies de M. S. A., Nord, Girona a Sant Feliu de Guíxola, Girona a Flassà i Palamós, Girona a Banyoles, Girona a Olot, Ripoll a Puigcerdà i d'altres

NOTICIARI

LA PUBLICITAT
PREUS DE SUBSCRIPCIO
Barcelona, més 750
Provincia, més, trimestre . . . 750
Altres ciutats 600
Altres països 800

SERVEI METEOROLOGIC DE CATALUNYA
Situació general atmosfèrica d'Europa, a les set del matí del dia 12 del que som:
Una important depressió baromètrica, procedent de l'Atlàntic septentrional s'acosta a les Illes Britàniques i produeix mal temps amb pluges i vents forts a Irlanda, Anglaterra, França i Alemanya.
A la Península Ibèrica el temps és bo amb cel nuvolós per les províncies del nord i serà per la resta, regnant pressions altes, el centre de màxima de les quals continua situat a l'Atlàntic entre les Açores i Portugal.
Estat del temps a Catalunya, a les vuit:
A l'Alt Pireneu, comarques de Girona i gran part de Barcelona el cel està un xic nuvolós per núvols alts. Per la resta de la regió el cel està completament seré.
Durant les darreres 24 hores ha plogut des de Ribes fins a Vall d'Aran amb precipitacions de 13 mil·límetres a la Bonaigua, 12 a Estanyol i 7 a Les.
La temperatura mínima ha estat zero al port de la Bonaigua.

JONES VERITABLE OASIS
per a comprar a bon preu anou a la Joleria Magriñà, Tallers, 41
El Grup esperantista "Barcelona Stelo" organitza per al dissabte vinent, dia 17, una festa literària-musical en commemoració del XXI aniversari de la seva fundació, al seu estatge social, Berrall, 253, Coopedriva.

A "CASA VALENCIA"
Entre gran entusiasme se celebra a "Casa Valencia" la festa amb què aquesta Societat solamentzà el dia de la Verge dels Desemparats.
La vetllada organitzada congrega als esplendids salons del local social una distingida concurrència; podem afirmar que el millor i més escollit de la Colònia valenciana a la nostra ciutat es trobava reunit a la festa, que comença amb l'Himne de la regió.
Els senyors Sovernil i Taverner cantaran cançons valencianes; la senyoreta Castillo i el senyor Sánchez recitaran poesies cantant les glòries de la dona i de la terra valenciana, i les típies senyoretes Vergé i Gubert i els senyors Barrabés i Queraltó (del teatre Nou) cantaran esplèndidament "La ventura de Anso", "Cançó d'amor i de guerra" i "La llegió d'honor", del mestre Martínez Valls, que els acompanya al piano.
Com a fi de festa, la senyoreta Vergé cantà "Ló Rat Penat", poesia del lloretjenc Teodor Llorente, patriarcat de les Lletres Valencianes, musicada a l'efecte pel mestre Martínez Valls, que posà a contribució la seva inspiració i la seva tècnica en produir un bonic himne trinitari de valencianisme i de companyonisme. L'ovació del públic confirmà l'èxit que de la composició hom esperava.
Finalitzà l'acte amb un breu discurs del president, senyor Camps Crepo.

BALL DE SANT ISIDRE
"Eureka", com a fi de festes commemoratives del seu tercer aniversari.

ri, ha organitzat per a demà, dijous, a la nit, al seu local social Casino L'Artista, Traversera de Sant Antoni, núm. 12 al 18, un selecte ball de gala, el qual, per les adhesions rebudes, promet ésser un digne final de tals festes.

Miquel Blasco i Igual, de 40 anys, casat, que treballava a les ordres de Bru Smith, es produí l'amputació traumàtica del dit gros del peu dret, de pronòstic reservat.
Fou auxiliat al dispensari del carrer de Sepúlveda.

L'electricista Tomàs Bonilla, de 26 anys, casat, treballava en un empalmament d'un isolador a la línia del Nord, i un circuit li produí una violenta sotragada. Assistit al dispensari de Sant Martí, presentava cremades de segon grau a la mà dreta, una forta contusió a la regió dorso-lumbar i probable lesió renal, de pronòstic reservat.

Al carrer del Pi fou detingut Antoni Rosal Vilardell, de 24 anys, acusat d'haver sostret dos permís d'una camioneta que estava aturada a la porta d'un establiment de l'esmentat carrer.

Abril, a les deu del matí, en una casa en construcció senyalada amb els números 45 i 47, del carrer Florida-blanca, propietat de Josep Massana Bru, on treballaven diversos paletes i manobres a les ordres de l'encarregat Jaume Borràs Palet, de 27 anys, casat, s'esfondrà un fragment de sis metres de llargada de la cornisa i caigué damunt l'esmentat encarregat, el qual va caure sense sentits amb una gravíssima lesió al craní.

Els obrers de la construcció, que presenciaren el greu accident el portaren al dispensari municipal del districte de la Universitat.
En ingressar en aquest centre d'assistència, Jaume Borràs ja havia mort.

Els facultatius del dispensari pogueren comprovar que el dissortat presentava fractura de la base del craní.

El jutjat de guàrdia ordenà l'excavament del cadàver i el seu trasllat al dipòsit judicial de l'Hospital Clínic.

Entre les estacions de València i Sagunt fou detingut abans d'ahir a la tarda, per infringeix sòpites als agents de l'autoritat de l'exerçís de València, el viatger Francesc Escrivano.

Tapioques i Purés FIQUERES
són els millors del món

A l'Hospital Clínic morí Caterina Riudor, de 25 anys, a conseqüència de les ferides sofertes el dia 22 d'abril per haver-la atropellada un auto al carrer de Muntaner.
SERVEI METEOROLOGIC DE L'OBSERVATORI DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA
Dia 13 de maig de 1930.
Hores d'observació: 7, 13, 18; Baròmetre a zero i al nivell de la mar: 765.6, 764.9, 764.9 mil·límetres; 1019.9, 1019.8, 1019.8 mil·líbars; Termòmetre a l'ombra: sec, 16.0, 20.2, 17.8; humitat, 14.0, 16.0, 16.6; Humitat (centèsimes de saturació): 79, 62, 88; Vent: direcció, W, SSW, E; velocitat (m. per segon), 1, 2, 2; Estat del cel: tapat, nuvolós, quasi tapat; Classe de núvols: Ci, Ci St; Ci, Acu; Ci, Ci Cu, St Cu; Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 22.8; mínima, 14.0; idem arran de terra, 11.2; Oscil·lació termomètrica, 8.8; Temperatura mitjana, 18.4; Recorregut del vent en igual període, 115 km.

UN GUARDIA URBÀ RESULTA MORT D'UNA CAIGUDA DEL CAVALL
Prestant aïr a la tarda el seu servei de recorregut va caure del cavall que muntava l'auxiliar de la secció

de la Guàrdia Urbana, Antoni Castillo Soriano, amb tan mala sort, que es produí greu ferides, a conseqüència de les quals morí a poc d'ingressar a l'Hospital Clínic, on va ésser traslladat urgentment.

El senyor Castillo, molt estimat dels seus superiors, companys i subordinats, era un funcionari exemplar que portava més de 31 anys a la Corporació.

A penes tingué notícia de l'accident el cap superior de la Guàrdia Urbana senyor Ribé, acompanyat de l'oficial senyor Torribia, es personà a l'Hospital Clínic.

El fet ocorregué a l'expansió del Morrot.

J. URIACH I C. S. A.
Bruc, 40 - Telèfon 24640
Secció Perfumeria
Vendràs - Olfors per al bany Sabatilles roma i ralla - Lufes Quants de fricció - Esponges - Plantes - Raspalls - Sabons - Colònies - Quines - Locions - Depilatoria.

HOMENATGE NACIONAL A BARCELONA

Innombrables persones estrangeres domiciliades a Barcelona, especialment franceses, belgues, alemanyes i angleses han manifestat desigs de subscriure-les també la carta pública en la qual hom suggereix l'alcalde de Madrid com a president de la Federació d'Ajuntaments del Regne, la idea que es reti a la ciutat de Barcelona un homenatge nacional en harmonia amb els seus esforços i sacrificis per a realitzar la seva actual Exposició. El Comitè organitzador de la felicitat iniciativa ha aconseguit amb plaer aquest desig.

Per tal que puguin adherir-se a la idea d'aquest homenatge tots aquells que ho desitgin, es fa aïntent que ha estat dipositada una còpia de la dita carta i plets per a les signatures als llocs següents:

Institut d'Economia Americana, Via Laietana, 28; Societat Ibero-Americana de Publicacions, Ronda de la Universitat, 1; Libreria Bastinos, de Josep Bosch, Pelayo, 53, i per als seus socis i visitants regionals d'Espanya i estrangers, al Circol Equitè, Passeig de Gràcia, 38; Circol Artístic, Rambla dels Estudis, 6; Circol Unió Mercantil Hispano-Americà, plaça de Catalunya, 4; Circol de Caçadors, plaça de Catalunya, 14; Circol de l'Exèrcit i Armada, plaça de Catalunya, 4; Foment del Treball Nacional, Portal de l'Àngel, 4; Comitè de Dames de la Unió Hispano-Americana; Institut Ibero-Americà de Dret i Legislació, Rambla dels Estudis, 4.

Poden signar la dita carta a honor de la ciutat de Barcelona tots els ibero-americans, els regionals d'Espanya i els estrangers que ho desitgin. Si alguna colònia estrangera desitges algun o alguns plets per a recollir les signatures de llurs compatriotes, pot sol·licitar-los del senyor Enric Deschamps, a l'Institut d'Economia Americana, Via Laietana, 28, o demanar-los per telèfon als números 74705 i 10007.

ASSOCIACIO DELS AMICS DELS POBRES

Serveis prestats a les quatre cases de socors durant el mes d'abril:
Cirurgia: Accidents fortuits, 247; Accidents del treball, 70; Baralles o agressió, 84; Atropells per vehicles, 95; Mossegades, 13; Suïcidis, 1.
Medicina: Accidents naturals, 156; Accidents violents (emmetzinaments), 3; Consulta pública i visites, 609. Total, 1.278.
Beneficència: Famílies socorregudes amb bons d'aliment, 247.
Lactància: Famílies socorregudes pel concepte d'ajut de vida, 32.

La vida religiosa

Sants d'avui. — Sant Bonifaci, màrtir; Sant Victor i Santa Corona, màrtirs; i Santes Justa, Justina i Henedina, màrtirs.
Sants de demà. — Sant Isidre Llauredor; Sant Joan B. de la Salle; Sants Torcuat, Teseion, Segon, Indaleci, Cecili, Esiqui, Eufraze, bisbes; Sants Mansi, Isidor, Dimpra, verge; i Dionísia, màrtirs.
Quaranta hores. — Església parroquial de Sant Pau del Camp.
Hores d'exposició: de dos quarts de set del matí a dos quarts de vuit del vespre.
Demà: Església de Sant Antoni Abat. De les sis del matí a dos quarts de vuit del vespre.
Comunió reparadora. — Avui: Basílica de Sant Antoni.

CAMISERIA CORBATERIA
Ferrer Batlles
30, Boqueria, 30
Extens assortit en gèneres de gran novel·tat per a camises a mida

EL BARATO
Aquets Magatzems presenten un devesa l de Sedes de bon gust a preus que no poden competir
A MES teneu a la vostra disposició una infinitat d'articles de temporada a preus de reclam
POPELINS SEMI SEDA MODA 1'10 Ptes. metre
milers de preciosos dibuixos, a

'Soyolk' l'aliment vegetal més complet
Nova farina de Soja, indicadíssima per a l'alimentació de diabètics, infants, convalescents, i en tots aquells casos en què es requereix una sobrealimentació. Conté 41 % de Proteïnes, 22 % de matèries grasses i Vitamines A, D i B. **SENSE MIDO**. L'aliment que cria músculs, ossos i nervis. Per a mostres i literatura: **ALEMANY I O.** - Vidre, 10, entresol. Telf. 15567 - Barcelona

CAFE DE LA RAMBLA
Pròxima inauguració de grans reformes per ampliació de local

NAVIGAZIONE GENERALE ITALIANA

Sud América Express
Barcelona-Rio-Santos
Montevideo i B. Aires
22 maig

DUILIO
8 juny

Giulio Cesare
Esplèndides instal·lacions de cambra. Gran confort en tots els serveis. En tercera classe mitja i personal sanitari espanyols. Guina espanyola

Agents generals
ITALIA - AMERICA
Barcelona, Rbla. Sta. Mònica, 1 - Madrid, Alcalá, 47

Exposicions d'Art

SALA PARES
Exposició d'Aquarel·listes de Catalunya
J. ARAGAY Caràcters
Del 8 al 16 corrent

GALERIES LAIETANES
CORTS CATALANES, 618
O. JURYENT M. SAGNIER Pintura
Fins al 16 actual

ESTUDI ARENYES
Corts Catalanes, 670
A. MATARO Pintura
Fins al 17 actual

LA PINACOTECA
Passeig de Gràcia, 34
VIDAL QUADRES Pintura
Fins al 25 actual

MARIA ESCLASANS
PIETAT, 10 (darrera la Catedral)
Compre-venda de ANTIQUITATS i OBJECTES D'ART

SALA BUSQUETS
Passeig de Gràcia, 36
Mobles i objectes d'art. Nou model de vidres de Murano. Exposició de pintures de Cayo Guadalupe Zúñiga

SALA BARCINO
V. GARCIA SIMON
Remba de Catalunya, 30
Marcs, motlures d'art. Gravats i pintures. Exposició permanent

LA LLAR
D'ABANS D'ARA
A. VENTURA
Mobles d'estil. Reproduccions de Museus. Decoracions d'estil nou

MONTFALCON
Quadres i gravats. Mobles i objectes d'art. Reproduccions de Museus. Decoracions d'estil nou

MOYEION
ART ANTIC i MODERN
Aros, 6, entresol. Telèfon 28000
BARCELONA

GALERIA ARES
Quadres antics i moderns. De col·lecció i decoració. Porta Ferrera, 6, 1r. 2n.

En JACINT GILI FITÉ
morí el dia 27 d'abril propassat després de rebuts els Auxills Espirituals
(A. C. S.)
Els qui el ploren: esposa Empar Sanchez, fill Agustí, germà petit, cosins, parents tots i la raó social JACINTO GILI "CAFES HAITI", en recordar els seus amics i coneguts tan greu pèrdua els pregunten que el tinguin present en llurs oracions i que se serveixin assistir als funerals que, per l'etern descans de la seva ànima, tindran lloc demà, dijous, dia 16, a dos quarts d'onze, a l'església de la Cnra Provincial de Caritat, del qual acte pladós els quedaran molt agraïts.
LES MISSES DESPRES DE L'OFICI I TOT SEQUIT LA DEL PERDO
EL DOL ES DONA PER ACOMIADAT
NO ES CONVIDA PARTICULARMENT.

MANIFESTACIONS DELS MINISTRES

La mort de Romero de Torres. -- Els emprèstits dels Ajuntaments dictatorials. -- L'incendi de Xixona. -- Les esglésies catalanes que cal reparar

Madrid, 13. -- Ha tornat a Madrid el ministre de Justícia i Culte, el qual ha estat molt impressionat per la mort del senyor Romero de Torres. El ministre ha dit que havia anat a Còrdova amb l'objecte de passar-hi diumenge i d'assistir a la missa. El ministre ha dit que havia anat a Còrdova amb l'objecte de passar-hi diumenge i d'assistir a la missa. El ministre ha dit que havia anat a Còrdova amb l'objecte de passar-hi diumenge i d'assistir a la missa.

LA VIDA OFICIAL

Madrid, 13. -- Poc després de dos hores de dotze, ha sortit de Palau el general Berenguer, el qual ha dit que com a ministre de Guerra havia acompanyat el rei a l'Exercit d'Estudis Superiors Militars, i havia estat acompanyat pel rei a l'Exercit d'Estudis Superiors Militars, i havia estat acompanyat pel rei a l'Exercit d'Estudis Superiors Militars.

Rei a l'Escola d'Estudis Superiors Militars

Madrid, 13. -- El Rei, acompanyat pel cap de la Casa Militar, baró de Dávalos, ha estat aquest matí a l'Escola d'Estudis Superiors Militars, per tal de saludar els corsos que assisteixen al curs d'aptitud per a l'ascens al generalat.

Els desordres del penal de Sant Miquel dels Reis

València, 13. -- El Director general de Presons continua en aquesta ciutat per tal d'esbrinar les causes que motiven la insurrecció que es produí entre els presos del penal de Sant Miquel dels Reis.

"ELS SILVELA"

Conferència a l'Acadèmia de Jurisprudència de Madrid

Madrid, 13. -- A l'Acadèmia de Jurisprudència ha donat una conferència, sisen a la sèrie organitzada per la Corporació per tal de commemorar l'aniversari de la seva fundació, el secretari de l'Acadèmia, senyor Valerià Casanueva, el qual ha tractat de "Els Silvela".

L'AGITACIO ESCOLAR

Les classes a la Universitat de Madrid

Madrid, 13. -- Segons sembla, en l'Exercit que dirigeix el claustre universitari de Madrid al Govern, es proposa que les classes siguin represes el dilluns vinent i que els exàmens es facin l'1 de juny.

El ministre anuncia una nota oficial

Madrid, 13. -- El ministre d'Instrucció Pública, en rebre aquest matí els periodistes, els ha dit que no hi havia cap notícia d'interès per a la premsa i que les notícies de províncies usen tranquil·litat.

L'alcalde de Barcelona a Madrid

Madrid, 13. -- El comte de Güell, que havia pensat marxar aquest vespre cap a Barcelona, ha ajornat la seva tornada fins a demà.

Els conflictes del treball

Madrid, 13. -- La vaga de cuiners ha quedat ajornada vuit dies fins a esperar la resolució del ministeri del Treball al recurs presentat per l'element patronal.

DISPOSICIONS DIVERSES

Madrid, 13. -- La "Gaceta" d'avui publica, entre altres, les següents disposicions: Assenyalant les tres de la tarda del dia 17 per a la recepció general que se celebrarà al Palau amb motiu de la festa onomàstica del rei, i fixant a dos quarts de cinc per a la recepció de senyores.

CONSELL DE MINISTRES

A la Pentrada

Madrid, 13. -- El Consell de ministres ha quedat reunit a dos quarts de set de la tarda.

Referència oficial

D'Hisenda: Expedients de règim de Carta municipal dels Ajuntaments de Ballester (Albacete), de Bergonda (La Corunya), de Molins (Terol).

ELS REIS A BARCELONA

La invitació de l'alcalde als periodistes peninsulars

Almeria, 13. -- L'alcalde ha reunit al seu despatx oficial les direccions dels diaris locals per tal de donar-los compte d'una carta que havia rebut de l'alcalde de Barcelona, comte de Güell, invitant un representant de la premsa a les festes que se celebraran en aquella ciutat durant l'estada dels reis.

Ampliació del Consell

Madrid, 13. -- El Consell ha estat essencialment administratiu, i així ha decidit a manifestar-lo tots els ministres.

ELS PARTIS NOUS

El radical-socialista

Madrid, 13. -- Aquest vespre s'ha reunit la Comissió organitzadora del partit radical-socialista, formada pels senyors Domingo, Botella, Josep Salmeron, Alvar d'Albornoz i Ar-tigues.

ELS PARTIS NOUS

El radical-socialista

Madrid, 13. -- Aquest vespre s'ha reunit la Comissió organitzadora del partit radical-socialista, formada pels senyors Domingo, Botella, Josep Salmeron, Alvar d'Albornoz i Ar-tigues.

Accident a l'Aeròdrom de Los Alcàzars

Cartagena, 13. -- Quan aquest matí estaven fent exercicis de vol a l'Aeròdrom de Los Alcàzars el tinent d'artilleria senyor Eustaquí Ruiz de Alda, portant com a observador el tinent alumnat d'aviació senyor Joaquín Varea, en un aparell Bristol, marcat amb el número 26, per avaria iniciada a poc d'haver-se enlairat, caigueren violentament a terra.

La Unió Monàrquica Nacional

Madrid, 13. -- A conseqüència de determinats acords del Govern, ha hagut d'èsser ajornada l'assemblea del partit de la Unió Monàrquica Nacional, que havia de celebrar-se els dies 24 i 25 de l'actual.

Detenció d'un timador

Madrid, 13. -- Fa uns quants dies es va presentar una denúncia a la Direcció de Seguretat contra un individu que es va personar en un establiment i va demanar que li deixessin veure rellotges perquè en volia comprar un.

El règim de la Premsa

Madrid, 13. -- "La Voz", parlant de l'Estatut de Premsa, diu, contestant a "El Debate", que no és cert que la Premsa espanyola visqués pràcticament en la irresponsabilitat. I pregunta: "Y el Código penal? Y la ley de Jurisdicciones? Y la ley de orden público? En todos los países civilizados, la Premsa es libre y responsable. Se pide que España vuelva a la normalidad constitucional, y dos periódicos de Madrid tratan de que en esa normalidad haya una excepción: la periodística. No lo conseguirán. La Premsa española, con firme unanimidad, rechazará todo lo que signifique la consolidación, más o menos legal, de la morada que se le puso hace más de seis años."

amb les declaracions voluntàries d'aquest.

Puja en total la quantitat declarada a 9.685.516 quintars mètrics, que suposa una quarta part del que Espanya necessita per al seu consum; però com que aquesta declaració es refereix al primer trimestre, cal suposar que existeix blat més que suficient per a atendre les necessitats del país.

Compte amb les vídues joves que desitgen un protector

Madrid, 13. -- Un americà que resideix a Madrid llegeix en un diari un anunci en el qual una senyora vídua, jove, culta i de bon semblant demana protecció d'un cavaller; d'edat i formal.

Dimissió d'un Comissari de Vigilància

Madrid. -- Li ha estat admesa la dimissió del càrrec al Comissari general de Vigilància de Madrid, senyor Marian Molina.

La Unió Monàrquica Nacional

Madrid, 13. -- A conseqüència de determinats acords del Govern, ha hagut d'èsser ajornada l'assemblea del partit de la Unió Monàrquica Nacional, que havia de celebrar-se els dies 24 i 25 de l'actual.

Detenció d'un timador

Madrid, 13. -- Fa uns quants dies es va presentar una denúncia a la Direcció de Seguretat contra un individu que es va personar en un establiment i va demanar que li deixessin veure rellotges perquè en volia comprar un.

El règim de la Premsa

Madrid, 13. -- "La Voz", parlant de l'Estatut de Premsa, diu, contestant a "El Debate", que no és cert que la Premsa espanyola visqués pràcticament en la irresponsabilitat. I pregunta: "Y el Código penal? Y la ley de Jurisdicciones? Y la ley de orden público? En todos los países civilizados, la Premsa es libre y responsable. Se pide que España vuelva a la normalidad constitucional, y dos periódicos de Madrid tratan de que en esa normalidad haya una excepción: la periodística. No lo conseguirán. La Premsa española, con firme unanimidad, rechazará todo lo que signifique la consolidación, más o menos legal, de la morada que se le puso hace más de seis años."

amb les declaracions voluntàries d'aquest.

Puja en total la quantitat declarada a 9.685.516 quintars mètrics, que suposa una quarta part del que Espanya necessita per al seu consum; però com que aquesta declaració es refereix al primer trimestre, cal suposar que existeix blat més que suficient per a atendre les necessitats del país.

ELS PARTIS NOUS

El radical-socialista

Madrid, 13. -- Aquest vespre s'ha reunit la Comissió organitzadora del partit radical-socialista, formada pels senyors Domingo, Botella, Josep Salmeron, Alvar d'Albornoz i Ar-tigues.

Accident a l'Aeròdrom de Los Alcàzars

Cartagena, 13. -- Quan aquest matí estaven fent exercicis de vol a l'Aeròdrom de Los Alcàzars el tinent d'artilleria senyor Eustaquí Ruiz de Alda, portant com a observador el tinent alumnat d'aviació senyor Joaquín Varea, en un aparell Bristol, marcat amb el número 26, per avaria iniciada a poc d'haver-se enlairat, caigueren violentament a terra.

La Unió Monàrquica Nacional

Madrid, 13. -- A conseqüència de determinats acords del Govern, ha hagut d'èsser ajornada l'assemblea del partit de la Unió Monàrquica Nacional, que havia de celebrar-se els dies 24 i 25 de l'actual.

Detenció d'un timador

Madrid, 13. -- Fa uns quants dies es va presentar una denúncia a la Direcció de Seguretat contra un individu que es va personar en un establiment i va demanar que li deixessin veure rellotges perquè en volia comprar un.

El règim de la Premsa

Madrid, 13. -- "La Voz", parlant de l'Estatut de Premsa, diu, contestant a "El Debate", que no és cert que la Premsa espanyola visqués pràcticament en la irresponsabilitat. I pregunta: "Y el Código penal? Y la ley de Jurisdicciones? Y la ley de orden público? En todos los países civilizados, la Premsa es libre y responsable. Se pide que España vuelva a la normalidad constitucional, y dos periódicos de Madrid tratan de que en esa normalidad haya una excepción: la periodística. No lo conseguirán. La Premsa española, con firme unanimidad, rechazará todo lo que signifique la consolidación, más o menos legal, de la morada que se le puso hace más de seis años."

amb les declaracions voluntàries d'aquest.

Puja en total la quantitat declarada a 9.685.516 quintars mètrics, que suposa una quarta part del que Espanya necessita per al seu consum; però com que aquesta declaració es refereix al primer trimestre, cal suposar que existeix blat més que suficient per a atendre les necessitats del país.

FABRICA DE CERAMICA
Rajoles de València
Artiles de construcció
CASIMIR VICENTS
Despatx: Tallers, 72
Telèfon núm. 15644
BARCELONA

Aquest número ha passat per la censura governativa

